

PATVIRTINTA
Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijos
direktoriaus 2023 rugsėjo 20 d.
įsakymu Nr. V – 268

**2023-2024 MOKSLO METŲ KELMĖS RAJONO UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJOS
ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO
PREVENCINIS PRIEMONIŲ PLANAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos priemonių planas (toliau – Planas) paskirtis – užtikrinti bendrosios prevencinės veiklos veiksmingumą Kelmės rajono Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijoje.
2. Planas grindžiamas bendradarbiavimu tarp gimnazijos, šeimos ir įvairių specialistų, o vykdoma remiantis pagrindiniais bendrosios prevencijos principais.
3. Plano turinys, atsižvelgiant į ugdymo patirties ypatumus ir atitinkamos prevencinės veiklos poreikį, pritaikytas kiekvienam amžiaus tarpsniui ir apima ikimokyklinį, priešmokyklinį, pradinį, pagrindinį ir vidurinį ugdymą.
4. Planas parengta įgyvendinant Narkotikų, alkoholio ir tabako kontrolės, narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos Kelmės rajono savivaldybės teritorijoje 2021–2023 metų priemonių planą.
5. Planas skiriamas kenksmingų ir psichiką veikiančių medžiagų – buitinių cheminių medžiagų, vaistų, alkoholio, tabako, narkotikų ir kitų psichiką veikiančių medžiagų – vartojimo bendrajai prevencijai vykdyti.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

6. Gimnazija yra sudariusi sąlygas kiekvienam 1-4 klasių mokiniams dalyvauti tarptautinėse emocinių ir elgesio problemų prevencijos programose:

6.1. Pirmos klasės mokiniai dalyvauja programoje „**Zipio draugai**“ . Programa „Zipio draugai“ [moko vaikus](#), kaip įveikti kasdienius emocinius sunkumus: atstūmimą, vienatvę, patyčias ar priekabiavimą, sunkius pokyčius. Padeda suvokti ir skatina kalbėti apie savo jausmus, ieškoti būdų su tais jausmais susitvarkyti. Moko vaikus empatijos, susirasti draugų, kreiptis paramos ir ją priimti bei padėti aplinkiniams. Padeda

ne tik nesileisti būti patyčių aukomis, bet ir patiems netapti priekabiautojais. Programa [padedą pedagogams](#) tobulinti darbe reikalingas socialinę, socioedukacinę bei mokinių motyvavimo ir paramos jiems kompetencijas.

6.2. Antros, trečios klasės mokiniai dalyvauja programoje „**Obuolio draugai**“. Programa „Obuolio draugai“ ugdo vaikų socialinius ir emocinių sunkumų įveikimo gebėjimus: moko vaikus suvokti ir kalbėti apie jausmus, pasakyti tai, ką nori pasakyti, įdėmiai išklausti, susidraugauti ir išsaugoti draugystę, kreiptis pagalbos ir padėti aplinkiniams, įveikti vienišumą, atstūmimą, patyčias ar priekabiavimą, spręsti konfliktus, lengviau išgyventi pasikeitimus, netektis ir netgi mirtį.

6.3. Ketvirtos klasės mokiniai dalyvauja programoje „**Įveikiame kartu**“. Dalyvaujant programoje [vaikai mokosi](#) susivokti savo jausmuose, įžvelgti sunkius jausmus sukėlusias priežastis, savarankiškai rasti išeitis kebliose situacijose, neužsisklęsti savyje, tačiau vis daugiau problemų gebėti įveikti savo jėgomis. Programa siūlo pedagogams naujų emocinių ir elgesio problemų ankstyvosios prevencijos būdų, padeda geriau pažinti vaiką, įgalina padėti vaikui pasijusti geriau.

6.4. 5-8 klasių mokiniai dalyvauja LIONS QUEST Socialinio ir emocinio ugdymo programoje „Paauglystės kryžkelės“.

6.5. Gimnazijos I-IV klasių mokiniai dalyvauja socialinio ir emocinio ugdymo programoje „Raktai į sėkmę“.

7. Prevencinė Alkoholio, tabako ir psichotropinių medžiagų vartojimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006m. kovo 17d. įsakymu Nr. ISAK – 494, integruojama į ikimokyklinį ugdymą ne mažiau kaip 5 val. per metus, pradinėse 2 ir 4 klasėse ne mažiau kaip 5 val. per metus, šeštoje ir aštuntoje klasėse ne mažiau kaip 6 val. per mokslo metus, dešimtoje klasėje ne mažiau 6 val. per mokslo metus, dvyliktoje klasėse ne mažiau kaip 5 val. per mokslo metus.

8. Gimnazijoje saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia Vaiko gerovės komisija.

III. PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

9. Plano tikslas – įgalinti gimnazijos bendruomenę mažinti mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo riziką ir skatinti apsauginių veiksnių formavimąsi. Šia programa siekiama ugdyti asmenį, motyvuotą sveikai gyventi, nevartoti alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų; gebanti atsisipirti neigiamiems gyvenimo reiškiniams.

10. Plano uždaviniai:

10.1. siekti, kad ugdytiniai suprastų neigiamą alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai ir visuomenei;

10.2. skatinti sveiko, turiningo gyvenimo nuostatų ir įgūdžių ugdymąsi;

10.3. ugdyti gebėjimus, skatinančius atsisakyti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, prireikus kreiptis pagalbos ir konstruktyviai spręsti problemas;

10.4. ugdyti kritinį mąstymą, atsakomybę už savo veiksmus ir elgesį;

10.5. suteikti informacijos apie prevencinės, medicininės, psichologinės, socialinės, teisinės pagalbos galimybes ir institucijas, skatinti ugdytinių gebėjimą kreiptis pagalbos.

11. Siekiant iškeltų uždavinių, laikomasi šių principų:

- 11.1. diferencijavimo – prevencinio ugdymo uždaviniai diferencijuojami skirtingo amžiaus koncentrams, ugdymo procesas organizuojamas atsižvelgiant į vaiko ar vaikų grupės ypatumus ir ypatingus poreikius;
- 11.2. kontekstualumo – atsižvelgiama į aplinkos (miestelio, gimnazijos) ypatumus, remiamasi patirties pavyzdžiais;
- 11.3. integralumo – siekiama vaiko asmenybei daromo poveikio visybiškumo, t. y. neapsiribojama vien švietimu sveikatos srityje, bet integruotai ugdomi mokinių gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos;
- 11.4. konstruktyvumo – atskleidžiamos ne vien problemos, bet skatinama ieškoti konstruktyvių jų sprendimo būdų;
- 11.5. veiksmingumo – siekiama geros prevencinio ugdymo kokybės rezultatų vykdant bendrąją prevenciją laiku ir sistemingai, numatant ir apibrėžiant orientacinius ugdytinių pasiekimus, užtikrinant tinkamą mokytojų kvalifikaciją.

IV. PLANO ĮGYVENDINIMAS

- 12. Bendrąją prevenciją vykdo ikimokyklinių ir priešmokyklinių grupių pedagogai, bendrojo lavinimo mokyklų mokytojai, klasių auklėtojai, socialiniai pedagogai ir sveikatos priežiūros ir kiti specialistai, įgiję atitinkamą kvalifikaciją.
- 13. Planas integruojamas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių veiklas, dalykų pamokas pagal bendrąsias programas ir išsilavinimo standartus, klasės valandėles, popamokinę ir projektų veiklą, organizuojamus renginius.
- 14. Plano įgyvendinimą koordinuoja gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

2023–2024 METŲ KELMĖS RAJONO UŽVENČIO ŠATRIJOS RAGANOS GIMNAZIJOS NARKOTIKŲ, ALKOHOLIO IR TABAKO KONTROLĖS, NARKOMANIJOS IR ALKOHOLIZMO PREVENCIJOS PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įgyvendinimo etapai ir terminai	Vykdytojai
1.	Organizuoti ir dalyvauti mokymuose priklausomybių prevencijų temomis.	Per mokslo metus	Gimnazijos vadovai, socialiniai pedagogai, klasių auklėtojai, visuomenės sveikatos specialistės.

2.	Informuoti mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl draudimo mokiniams rūkyti ir turėti tabako bei elektroninių cigarečių gimnazijoje ir jos teritorijoje, naudojant www.manodienynas.lt , socialinį tinklą https://www.facebook.com/uzvenciosrg .	Per mokslo metus	Klasių auklėtojai, socialiniai pedagogai, informacinis centras.
3.	Pakabinti ženklus Gimnazijoje ir jos teritorijoje, apie draudimą vartoti, turėti ar kitaip perduoti energinius gėrimus, dėl draudimo rūkyti ir turėti elektroninių cigarečių gimnazijoje ir jos teritorijoje.	Gruodis	Vaiko gerovės komisijos nariai.
4.	Įgyvendinti Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidinės priežiūros įstatymą.	Per mokslo metus	Klasių auklėtojai, pagalbos specialistai.
5.	Paskaita tėvams apie teisine/administracine atsakomybe, jei vaikas rūko.	Per mokslo metus	Administracija, klasių auklėtojai, socialiniai pedagogai.
6.	Organizuoti užimtumą vaikams, kurių šeimoms taikoma atvejo vadybos procesas (mokinių vasaros atostogų metu).	Birželis	Administracija, pagalbos mokiniui specialistai, visuomenės sveikatos specialistai.
7.	Parengti gimnazijos koridoriuose stendinę informaciją skirtą tėvams, apie tai kur kreiptis pagalbos, jei vaikas vartoja psichoaktyvias medžiagas.	Lapkritis	Socialiniai pedagogai, visuomenės sveikatos specialistai.
8.	Organizuoti piešinių konkursą „Rūkymo prevencijos simboliai“, minint Tarptautinę nerūkymo dieną.	Lapkričio 15 d.	Socialiniai pedagogai, dailės mokytojai.
9.	Organizuoti reidus Gimnazijos teritorijoje įgyvendinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją.	Per mokslo metus	Administracija, socialiniai pedagogai.

10.	Organizuoti protmūšį minint Pasaulinę AIDS dieną (gruodžio 1d.).	Gruodžio 1 d.	Socialiniai pedagogai, visuomenės sveikatos specialistės.
11.	Organizuoti akciją minint Pasaulinę dieną be tabako, parengiant įvairius spaudinius: skrajutes, lipdukus, plakatus, brošiūras, lankstinukus ar pan.	Gegužės 29 d.	Klasių auklėtojai, socialiniai pedagogai, informacinis centras.
12.	Parengti intensyvią 2021 -2022 mokslo metų 2 pusmečio prevencinę, programą Alkoholio, tabako ir psichotropinių medžiagų vartojimo programos integravimo į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių veiklas, dalykų pamokas pagal bendrąsias programas ir išsilavinimo standartus bei klasės valandėles.	Gruodis – sausis	Metodinė taryba, Vaiko gerovės komisija.
13.	Teikti grupines ir /ar individualias konsultacijas mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais.	Per mokslo metus	Socialiniai pedagogai, klasių auklėtojai, visuomenės sveikatos specialistai.